

до 60 річчя від дня народження

ОКСАНА ВАСИЛІВНА ДУБРОВНА

13 серпня 2020 р. виповнилося 60 років від дня народження доктора біологічних наук, члена редколегії журналу «Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів», провідного наукового співробітника відділу генетичного поліпшення рослин Інституту фізіології рослин і генетики НАН України Оксани Василівни Дубровної.

О. В. Дубровна — один із провідних генетиків України, вона має значні наукові досягнення в галузі генетики, цитогенетики та біотехнології рослин. Основним напрямом її досліджень є створення біотехнологічним шляхом, зокрема методами клітинної і генетичної інженерії нових форм сільськогосподарських рослин, стійких як до окремих абіотичних та біотичних стресових чинників довкілля, так і до їх комплексу. Її робота пов'язана з фундаментальними та прикладними дослідженнями спеціальної генетики рослин, розробкою прийомів створення нових форм сільськогосподарських культур біотехнологічним шляхом та їхнім цитологічним та молекулярно-генетичним вивченням.

Оксана Василівна народилася 13 серпня 1960 року в м. Києві. Після закінчення киявської середньої школи № 48 у 1977 р. прийшла працювати у відділ генетичних основ гетерозису Інституту молекулярної біології і генетики АН УРСР на посаді лаборанта. У 1980 році поступила в Українську сільськогосподарську академію (нині Український університет біоресурсів і природокористування України), яку закінчила у 1985 р. за спеціальністю вчений агроном із захисту рослин. На третьому курсі почала проводити цитологічні дослідження, зокрема методами цитофотометрії вивчала кількість ДНК у клітинних ядрах буряків.

У 1986 р. згідно постанови АН УРСР від 09.04.1986 р. № 162 «Про подальший розвиток в АН УРСР робіт за проблемами фізіології рослин і генетики» у складі відділу переведена із Інституту молекулярної біології і генетики НАН України в реорганізований Інститут фізіології рослин і генетики АН УРСР.

У 1995 р. Дубровна О. В. захистила кандидатську дисертацію на тему «Цитогенетичне дослідження самозапилених ліній цукрового буряку з різною комбінаційною здатністю». Отримані автором результати дозволили значно поглибити уявлення про комбінаційну здатність інбредних ліній буряків і запропонувати схему добору перспективних для гетерозисної селекції інбредних форм. Досліджуючи проліферативну активність клітин за інбридингу та гетерозису, Оксана Василівна показала корелятивну залежність між рівнем гетерозису та мітотичною активністю клітин кореневої меристеми; на основі даних цитогенетики та цитохімії ДНК здійснила комплексну оцінку особливостей структури генетичного апарату рослин інбредних ліній та гетерозисних гібридів.

У 2005 р. захистила докторську дисертацію за темою «Мінливість геному буряків за інбридингу та в культурі *in vitro*». Вона вперше виявила етапи мікроклонування, на яких генетична мінливість може бути з більшою ефективністю використана для отримання рослин з широкою генетичною варіабельністю як вихідний матеріал для генетико-селекційних досліджень.

Результати своїх досліджень О. В. Дубровна неодноразово доповідала на наукових з'їздах і конференціях, вони були опубліковані у шести монографіях. Вона є автором більше 230 наукових праць, в тому числі 9 патентів. Оксана Василівна бере активну участь у підготовці наукових кадрів — під її керівництвом захищено 6 кандидатських дисертацій. Дубровна О. В. проводить науково-педагогічну роботу із студентами та учнями — членами Малої академії наук. Наукові роботи, виконані під її керівництвом неодноразово перемагали на Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах.

Дубровна О. В. у 2007–2012 рр. була ученим секретарем Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова, а зараз є членом Президії УТГіС. Є заступником головного редактора журналу «Физиология растений и генетика», членом редколегії журналів «Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів», «Plant Varieties Studying and Protection»,

«Фактори експериментальної еволюції організмів».

Її нагороджено Почесними грамотами та подяками Президії НАН України та Міністерства освіти і науки України, Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М. І. Вавилова, Малої академії «Дослідник», дипломом «Жінка-науковець року — 2018» Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації, а також відзнакою Національної академії наук України «За підготовку наукової зміни».

Вітаємо Оксану Василівну Дубровну із круглою датою і бажаємо міцного здоров'я, щасливого творчого довголіття, подальших наукових звершень та наснаги, успіхів у всіх починаннях. Хай здійсняться усі Ваші бажання та задуми!

Президія Українського товариства генетиків і селекціонерів імені М. І. Вавилова

Редколегія журналу «Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів»